

Sufinancira
Europska unija

SKRIVENA PORUKA

Kratka priča
za učenje učenja

Skrivena poruka

- **Tema:** Strateško razmišljanje i učenje iz iskustva
- **Vrijeme čitanja :** 30 minuta
- **Dob:** 8-12 godina

SAŽETAK

Sara, Olivia i Max otkrivaju misterioznu razglednicu koja ih vodi u potragu punu enigmi i skrivenih poruka. Koristeći svoju pamet, organizaciju i sposobnost preispitivanja svojih ideja, napreduju kroz niz izazova kako bi razotkrili zaboravljenu misteriju. Ova ih avantura uči da ključ uspjeha leži u promatranju, analizi i neprestanom preispitivanju njihovih strategija.

KLJUČNE RIJEČI

promatranje, zaključivanje, analiza, organizacija, kritičko mišljenje

1. poglavlje: Neriješena misterija

Sunce je jarko sjalo, a gradom je lelujaao topli ljetni povjetarac. Bilo je to tipično subotnje jutro. Sara, Olivia i Max družili su se u centru za slobodno vrijeme Riverview i razgovarali o svojim planovima za taj dan.

Dok je Sara slušala, misli su joj se vraćale na tajanstvenu knjigu koju je upravo završila. Još uvijek je razmišljala o zapletima i tragovima kad joj je nešto zapelo za oko - iznošena razglednica, napola skrivena između hrpe knjiga na stoliću za kavu.

Dahnula je: 'Hej, nešto je zapelo između tih knjiga - izgleda kao razglednica!'

Izvukavši je, shvatila je da to nije samo razglednica, već stara crno-bijela fotografija zgrade u njihovu gradu.

Max se nagnuo kako bi ga bolje pogledao. "Prepoznam zgradu, ali sada izgleda malo drugačije", rekao je mršteći se.

Sara mu je uzela fotografiju i okrenula je. Oči su joj se raširile. 'Oh, pogledaj! Ima natpisa na poledini. Piše: "Pronađi skrivenu poruku prije nego što bude prekasno."'

'Što to znači i koja je skrivena poruka?', znatiželjno je upitala Olivia.

Sara, koja je uvijek bila puna velikih ideja, počela je objašnjavati: 'To mora biti trag ili zagonetka ili nešto što možemo riješiti.'

Sara i Max su se zagledali, a glasovi su im bili ispunjeni uzbuđenjem dok su govorili: 'Možda je to neki trag?' Olivia je tada izjavila: 'Vrijeme je da istražimo. Započnimo našu potragu!'

Max je pažljivo pogledao razglednicu i rekao: 'Idemo do ove zgrade razgledati je. Možemo početi tako što ćemo pokušati pronaći skrivene poruke ili simbole.'

Što ti misliš?

- Jeste li primijetili kako su prijatelji odvojili vrijeme za razmišljanje o razglednici?
- Kako im je brainstorming — dijeljenje svih ideja koje su im pale na pamet — pomogao da shvate što im je činiti sljedeće?
- Jeste li prije koristili brainstorming?

Možete li objasniti kako su se prijatelji uvjerali da njihov plan funkcionira i kako su odlučili što učiniti sljedeće?

2. poglavlje: Potraga počinje

Istoga dana trojac je krenuo u istraživanje zgrade s razglednice. Stajao je na rubu grada, star i napušten.

Kad su ušli unutra, primijetili su neobične simbole urezane u drveni okvir vrata.

Sara se namrštila, izvlačeći svoju bilježnicu. 'Prije nego što to pokušamo shvatiti, **prođimo kroz sve što smo do sada otkrili.**'

Max je kimnuo i okrenuo novu stranicu u svojoj bilježnici. Počeo je **sumirati** njihova otkrića:

1. Crno-bijela razglednica
2. Poruka: *"Pronađi skrivenu poruku prije nego što bude prekasno"*
3. Čudni simboli urezani u okvir vrata

Olivia se potapšala po bradi. 'Dobro, sada razmislimo. Što još trebamo otkriti?'

Naizmjenično su **postavljali pitanja**:

- * 'Kakva bi poruka mogla biti skrivena?'
- * 'Mogu li simboli biti dio koda?'
- * 'Jesmo li već negdje drugdje vidjeli ove simbole?'

Sva trojica su počela razmišljati o odgovorima i **razmatrati različite mogućnosti**. Max je na trenutak razmislio. 'Ako je to šifra, možda vodi do nečeg važnog.'

Sara je dodala: 'Ili možda poruka nije o samoj zgradi, već o nečemu unutar nje.'

Max je odjednom dahnuo. 'Čekati! Simboli na okviru vrata — što ako odgovaraju nečemu što smo već vidjeli?' Olivijine oči su se raširile. 'Sviđa mi se razglednica!'

Max ga je brzo izvukao iz džepa. Uspoređivali su oznake. Naravno, isti čudni simboli bili su ispisani duž rubova razglednice.

'Bili smo u pravu!', rekla je uzbuđeno Sara. 'Sada samo moramo shvatiti što znače.'

Što ti misliš?

- Mislite li da je korisno proći kroz sve što ste naučili prije donošenja odluke? Zašto?
- Kako vam postavljanje pitanja pomaže riješiti misterij (ili problem u stvarnom životu)?

Što mislite što znače simboli? Kako bi ti to shvatio?

3. poglavlje: Dešifriranje simbola

Sara je pomno proučavala simbole, namršтивši čelo u razmišljanju. 'Što ako su dio šifre?' Maxove su oči zasjale kad mu je u glavi zaiskrila ideja. Već je vidio ovako nešto u knjizi slagalica! 'Čekati! Neki kodovi koriste simbole za označavanje slova ili brojeva. Što ako su ti simboli dio abecede?'

Nakon nekog vremena, Olivia je odjednom ostala bez daha. 'Izgled! Ovi simboli... izgledaju kao slova!'

Max i Sara su se nagnuli. Sad kad je Olivia to pokazala, bilo je očito - slovo T je bilo okrenuto, O je bilo nepotpuno, a druga su slova imala male promjene.

"Na tragu smo nečega", promrmljala je Sara, a uzbuđenje joj je raslo. 'Sada samo moramo shvatiti što pišu.'

Njih troje su radili zajedno, razbacujući ideje. Sara je dvaput provjerila svaki korak, pazeći da ništa ne propuštaju. Kad god bi zapeli, pomogla im je da ostanu organizirani i promisle o svom pristupu.

Nakon nekog vremena, Olivia je odjednom ostala bez daha. 'Izgled! Ovi simboli... izgledaju kao slova!'

Max i Sara su se nagnuli. Sad kad je Olivia to pokazala, bilo je očito - slovo G je bilo okrenuto, R je bilo nepotpuno, a druga su slova imala male promjene.

'Na tragu smo nečega, promrmljala je Sara, a uzbuđenje joj je raslo. 'Sada samo moramo shvatiti što pišu.'

Max je još jednom proučio njihove bilješke. Polako je povezivao točke. Srce mu je lupalo kad je odgovor postao jasan.

"Piše se **GRADSKA VIJEĆNICA!**" - uzviknuo je.

Sara je dahnula. 'Naravno!'

Trio je još jednom provjerio svoja otkrića i kimnuo u znak slaganja - poruka je pokazala da upućuje na gradsku vijećnicu.

Olivia je pljesnula rukama. 'To ima toliko smisla! Stara gradska vijećnica ima toranj - to je jedna od najstarijih zgrada u gradu.'

Sara kimne. 'Onda tamo trebamo ići! Ali prije nego što krenemo tamo, uzmimo trenutak da razmislimo o tome što smo do sada učinili. Jesu li naše strategije uspjele?'

Max je na trenutak razmislio. '**Planirali** smo uskladiti simbole sa slovima i to je uspjelo. Kad smo **zapeli**, podsjetili smo se da **pogledamo druge tragove**.'

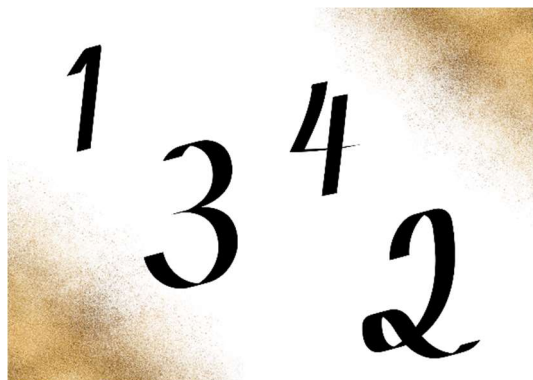
Olivia je dodala: 'I **nismo žurili**. Usput smo provjeravali naš napredak i **promijenili strategiju** kada je to bilo potrebno.'

Sara se nasmiješila. 'Dobar timski rad! Nađimo se sutra ujutro u staroj gradskoj vijećnici!'

Što ti misliš?

- Razmišljate li ikada o tome što je uspjelo, a što nije pri rješavanju problema? Zašto je to korisno?
- Zašto mislite da su prijatelji stalno provjeravali svoj napredak? Kako to pomaže kada pokušavate dovršiti nešto važno?

4. poglavlje: Novo otkriće

Sutradan su tri prijatelja stigla u gradsku vijećnicu. Na ulazu su pronašli nasumične brojeve 4, 3, 2 i 1. Trojac je znatiželjno promatrao brojeve jer su se već susretali sa nečim sličnim. Max je predložio da koriste **tehniku 5 zašto** kako bi krenuli naprijed.

Max je objasnio: "To uključuje zapisivanje 5 zašto u vezi s brojevima, a svaki odgovor vodi do sljedećeg pitanja." "Oh! To je uzbudljiva strategija za korištenje, počnimo", rekla je Sara. Zajedno su smišljali neka pitanja:

- * **Zašto** su nasumični brojevi na zidu?
- * **Zašto** samo brojevi? Jesu li povezani s tragom, slovima ili riječima?
- * **Zašto** se brojevi ne ponavljaju?
- * **Zašto** se čini da su brojevi nasumični? Mogu li biti kod ili uzorak?
- * **Zašto** brojevi nisu poravnati ili grupirani?

Prepisali su brojeve i popeli se stepenicama na kulu. Svjetlost je ispunila vijećnicu, a dok su ulazili, njihovi su koraci odjekivali praznom dvoranom.

Blizu vrha kule pronašli su stari zahrđali sanduk. Max je izvadio svoju knjigu i pokušao okrenuti gumb na škrinji koristeći brojeve s ulaza. Nažalost, škrinja se nije otvorila, a tri prijatelja su se razočarala.

Olivia se prisjetila pitanja koja su zabilježili i rekla: 'Možda su grupirana i treba ih zbrojiti kako bi odgovor mogao biti šifra.' Dakle, trio je zbrojio brojeve. Nakon nekoliko pokušaja pokazalo se da je odgovor 8, 6, 4 i 2.

Max je pažljivo okrenuo gumb škrinje i škripa je otvorila škrinju. Unutar škrinje pronašli su dnevnik. Max ga je otvorio, a tamo je bila poruka na kojoj je pisalo

"Da biste otkrili istinu, morate promatrati, ispitivati i povezivati dijelove. Samo oni koji razmišljaju dalje od očitog vidjet će skriveni put."

Trio je sjeo, a Max je počeo zapisivati ono što su znali:

1. Brojevi na zidu
2. Trag, zbrajanje brojeva koji su korišteni za otvaranje škrinje
3. Poruka u dnevniku: "Promatrajte, ispitujte i povezujte dijelove."

Sara je zamišljeno rekla: "Dnevnik traži od nas da promatramo, a možda ima još tragova."

Što ti misliš?

- Jeste li upoznati s tehnikom 5 zašto?
- Tri su prijatelja zabilježila sve što su znala, a to im je pomoglo u planiranju i analizi njihovih sljedećih koraka. Djeluje li i kod vas?

5. poglavlje : Skriveni ključ

Trojica prijatelja počela su skenirati prsa. Max je svojim povećalom primijetio neke izbljedjele oznake unutar škrinje i neke sitne točkice na rešetki. Olivia je nagađala: 'To je uzorak, a nalazi se i na podu.'

Sara i Max prišli su pločici na podu koja je izgledala labavo. Pažljivo su podigli pločicu, otkrivajući maleni mjedeni ključ ispod. Skupina se okupila i počela tražiti nešto što bi se moglo otključati pomoću ključa. Sara, Olivia i Max kretali su se uokolo, tražeći bravu. Olivia je ugledala stari ormarić gurnut uza zid. Max je ubacio ključ, i na njegovo veliko iznenađenje, uspio je! U kabinetu su bili:

1. karta grada s oznakom X blizu ruba šume
2. rukom pisanu bilješku koja kaže:

"Istina leži tamo gdje se svjetlost susreće s drvećem. Slijedite kartu i vjerujte procesu."

Olivia se nasmiješila, 'Ovo mora biti naš sljedeći trag.'

Bio je to dug dan rješavanja zagonetki i strategija, pa se trio odlučio sastati sljedeći dan. Međutim, prije nego što su otišli, odvojili su trenutak da razmisle o svom napretku. Sara je izjavila: 'Idemo sutra do ruba šume i vidimo kamo nas karta vodi.'

Sljedećeg dana, Sara, Max i Olivia okupili su se na rubu šume s kartom u ruci. Trio nije mogao zadržati svoje uzbuđenje, a poruka u dnevniku odjekivala je u njihovim umovima: "Istina leži tamo gdje svjetlost susreće drveće."

Max, planer, predložio je: 'Prije nego što uđemo, razmislimo o strategiji koju možemo koristiti da radimo pametno i da se ne izgubimo.'

Sara je izvukla bilježnicu i počela nabrajati:

1. Ostanite zajedno i slijedite kartu
2. Vodite bilješke i stalno promišljajte
3. Razmislite o tragovima
4. Zabilježite otkrića

Šuma je bila tiha osim tihog škripanja lišća pod njihovim nogama. Hodali su pažljivo, prateći kartu. Ubrzo su naletjeli na stablo s oznakama na sebi; bili su identični onima na razglednici i škrinji. Uz pomoć povećala zabilježili su simbole i počeli ih dešifrirati.

Bio je tu trokut, polumjesec, brojevi 7 i 1 i nekoliko slova - Z i R bili su naopako, dok su G i E bili okrenuti.

Prijatelji su se okupili okolo, razmišljajući što bi simboli mogli značiti. Brzo su primijetili uzorak - slova su se činila nagnuta ili obrnuta.

Olivia ih je nažvrljala i presložila. "Imamo **A, C, L, I, N, R, G i E**", rekla je.

Sara se namrštila. 'Ovo nije riječ... izgleda da je sve pomiješano.' Max je razmislio na trenutak. 'Sjećate li se što je pisalo u časopisu? "Spoji dijelove." Možda slova tvore riječ na koju smo već naišli.'

Trojac je zurio u slova, duboko razmišljajući. Tada su im se lica odjednom ozarila. 'Piše se **CLEARING!**' zajedno su uzviknuli.

Što ti misliš?

Trojica prijatelja su asocijativnom tehnikom povezivali šifru sa slovima. Jeste li ikada pokušali koristiti asocijativnu tehniku?

6. poglavlje: Čistina (Clearing)

Trio je slijedio smjer drvene oznake sve dok nisu stigli do **male čistine** gdje su zrake sunčeve svjetlosti probijale drveće. U sredini je ležala **napola ukopana drvena kutija**.

Max, svjestan prošlih otkrića, pitao se:

- * 'Zašto je kutija ovdje?
- * Što bi mogao sadržavati i kako je povezan s dnevnikom?'

Sara je pažljivo kopala, čisteći prljavštinu, i zajedno su podigle kutiju. Imao je zaključavanje brojeva - ovaj put tri znamenke.

Olivia ih je podsjetila: 'Pogledajmo ponovno dnevnik. Možda ima trag koji smo propustili.'

Sara je prelistala i ostala bez daha. 'Ovdje! Postoji blijeda crta ispod tri broja: **4, 3 i 2**. To mora biti kombinacija!'

Max je okrenuo kotačić na 4-3-2, i kutija se otvorila uz zadovoljavajući **klik**.

Unutra je bilo **staro pismo** umotano u baršun. Sara je to pročitala naglas:

'Čestitamo, mladi istraživači. Razotkrili ste misterij kroz strpljenje, timski rad i znatiželju. Ovo nije kraj već početak vaših avantura. Svijet je pun zagonetki koje čekaju da budu riješene - nastavite promatrati, preispitivati i razmišljati.'

Ispod slova nalazio se mali brončani šestar; bio je to drevni kompas koji je pripadao putniku. Trojac ga je odlučio odnijeti u rekreacijski centar i tamo ga sačuvati kao znak svog putovanja u rješavanje misterija.

Nakon toga, trio je sjedio zajedno, razmišljajući o svojoj avanturi. Svatko od njih preispitivao je i analizirao odluke koje je donio kako bi krenuo naprijed.

- ✓ **Sara:** 'Riješili smo misterij jer smo stalno sve ispitivali. 5 zašto nam je pomoglo da kopamo dublje.'
- ✓ **Max:** 'Planiranje i praćenje našeg napretka osiguralo je da ne propustimo nijedan trag.'
- ✓ **Olivia:** 'Kad smo zapeli, razmislili smo i prilagodili svoje strategije—kao što je dekodiranje simbola i ponovno posjećivanje dnevnika.'

Sara je zaključila: 'Ova nas je avantura naučila toliko važnih strategija koje se mogu koristiti za dublje kopanje u rješavanju problema.'

Olivia se nasmiješila: 'Ovo je ljeto bilo nevjerojatno! Jedva čekam vidjeti kakve nas avanture očekuju u školi.'

Prijatelji su se smijali, šuma je odjekivala od njihovog uzbuđenja. Otkrili su skrivenu poruku, ali što je još važnije, otkrili su snagu **timskog rada** i **kritičkog mišljenja**.

Što ti misliš?

- Trojica prijatelja razmišljala su o događajima koje su doživjeli. Je li važno imati ovaj odraz?
- Razmišljate li o svojim iskustvima? Kako to pomaže?

Što bi trebali zapamtiti?

Prijatelji su riješili zagonetku pomoću sljedećeg:

- Pažljivo promatranje tragova.
- Organiziranje i planiranje njihovog napretka.
- Preispitivanje njihovih hipoteza kako bi se prilagodili novim otkrićima.

Pitanja za razmišljanje

- Zašto je važno razmišljati o različitim pristupima rješavanju problema?
- Kako vam tehnika '5 zašto' pomaže u analizi situacije?
- Zašto je korisno provjeriti i prilagoditi svoje strategije kada se suočite s teškom zagonetkom?

KVIZ

1. pitanje

Kad su pronašli razglednicu, što su prvo učinili?

1. Odmah krenuli u potragu za zgradom.
2. Pročitali i analizirali poruku prije poduzimanja radnje
3. Zamolili odraslu osobu da im kaže što da rade.
4. Bacili karticu misleći da je beskorisna.

Koji pristup mislite da je najbolji?

2. pitanje

Koju su tehniku koristili za određivanje brojeva na zidu?

1. Pogodili su bez razmišljanja.
2. Koristili su tehniku '5 zašto' za analizu tragova.
3. Zamolili su nekog drugog da im riješi zagonetku
4. Nasumično su odabrali šifru.

Kada se suočite s problemom, volite li više organizirati svoje ideje ili improvizirati?

3. pitanje

Zašto su na kraju uspjeli otvoriti kutiju?

1. Zato što su koristili razmišljanje i promatranje.
2. Zato što su provalili u kutiju.
3. Zato što su imali sreće.
4. Zato što su tražili pomoć a da sami nisu pokušali.

Kako pristupiti izazovu koji se na prvu čini teškim?

ALATI

Ovi vam alati mogu pomoći u načinu na koji učite.

Svi učimo na različite načine.

Odaberite alat koji najbolje odgovara vašim potrebama.

Alate možete preuzeti na web stranici projekta.

1/ Oluja ideja

Cilj: Bolje isplanirati učenje, provjeriti ono što već znate i pronaći načine za prevladavanje poteškoća

Koristite brainstorming kada imate težak zadatak, želite naučiti nešto novo ili jednostavno želite razmisliti o tome kako vam ide učenje i što možete učiniti da ga još poboljšate! Ovaj alat će vam pomoći da shvatite kako vaš mozak funkcionira dok učite.

2/ ASCQ strategija

Cilj: Evaluacija, samorevizija, samopotvrđivanje

Ova aktivnost kritičke refleksije pomaže vam da naučite kako preuzeti odgovornost za vlastito pisanje, poboljšati ishod svog teksta i unaprijediti svoje vještine samorefleksije. Predstavlja metakognitivnu strategiju ASCQ - **AS**k and **AnS**wer **C**ritical **Q**uestions, koja će vas voditi ka poboljšanju vaših argumenata u argumentiranom tekstu.

3/ Dnevnik refleksije

Cilj: Planiranje učenja, upravljanje vremenom

Prije početka procesa učenja, ispunit ćete tablicu sa svim relevantnim informacijama. Na taj način ćete dobiti predodžbu o vremenu potrebnom za izvođenje aktivnosti i koracima za dovršetak aktivnosti.

4/ Šest šešira za razmišljanje

Cilj: Promjena perspektive

Ovaj alat možete koristiti kada trebate razgovarati o problemu, ideji ili priči u grupi. Pomaže vam da stvari vidite na različite načine i zajedno odlučite što je najbolje.

CogniQuest je projekt koji su stvorile organizacije
te škole iz Belgije, Hrvatske, Francuske, Grčke
i Poljskoj.

Zajedno su razvili alate koji će vam pomoći da razmislite o svom
razmišljanju. To se zove **metakognicija** -
otmjena riječ koja znači "učiti kako učiti".

Kroz ove priče otkrit ćete različite načine rješavanja problema, ostati
usredotočeni i razmisliti o tome kako
ti najbolje učiš.

Istražite cijele CogniQuest kolekcije na
web stranica projekta:

www.cogniquest.eu

**Sufinancira
Europska unija**

Financirano sredstvima Europske unije. Izneseni stavovi i mišljenja
su stavovi i mišljenja autora i ne moraju se podudarati sa stavovima
i mišljenjima Europske unije ili Europske izvršne agencije za
obrazovanje i kulturu (EACEA). Ni Europska unija ni EACEA ne
mogu se smatrati odgovornima za njih.

Šifra projekta: 2023-1-FR01-KA220-SCH-000158225